

ÚKOL 4

Pro provedení jednofaktorové i faktoriální ANOVY byla vybrána data EU Kids Online II, zabývající se praktikami a zkušenostmi s používáním internetu a nových online technologií u dětí (9-16 let) a rodičů. Pomocí interview byla sesbírána data od 18709 respondentů z 25 zemí Evropy. Pro obě analýzy byla použita data od 17724 respondentů. Z důsledku chybějících dat tedy z analýzy vypadlo 985 respondentů.

Nejprve byla provedena jednofaktorová ANOVA zjišťující odlišnost mezi skupinami dětí žijící v různých typech rodin (jeden rodič/oba rodiče/jiný typ rodiny) v získávání rad ohledně bezpečného používání internetu od rodičů. Analýzu jsme provedly pomocí programu SPSS.

Jednofaktorová ANOVA odhalila signifikantní rozdíl mezi skupinami dětí žijících v různých typech rodin v získávání rad ohledně bezpečného používání internetu od rodičů $F(2, 17723) = 17,95$, $p < 0,01$, $\omega^2 = 0,002$. Předpoklady pro užití jednofaktorové ANOVY byly splněny a to i přes to, že Leveneův test vyšel signifikantní, což ale bylo dáno velikostí vzorku a předpoklad homogenity rozptylů byl splněn ($s^2_{\max}/s^2_{\min} < 3$)

	N	M	SD	Std. Error	95% CI		Min	Max
					Spodní	Horní		
Jeden rodič	3859	0,57	0,5	0,01	0,55	0,58	0	1
Oba rodiče	13716	0,61	0,49	0,00	0,60	0,62	0	1
Jiný typ rodiny	149	0,44	0,5	0,04	0,36	0,52	0	1
Celkem	17724	0,60	0,49	0,00	0,59	0,61	0	1

Pohlaví	Typ rodiny	M	SD	N
Muž	Jeden rodič	0,55	0,5	1880
	Oba rodiče	0,59	0,49	6951
	Jiný typ rodiny	0,41	0,5	73
	Celkem	0,58	0,49	8904
Žena	Jeden rodič	0,59	0,49	1979
	Oba rodiče	0,62	0,49	6765
	Jiný typ rodiny	0,46	0,5	76
	Celkem	0,61	0,49	8820
Celkem	Jeden rodič	0,57	0,5	3859
	Oba rodiče	0,61	0,49	13716
	Jiný typ rodiny	0,44	0,5	149
	Celkem	0,60	0,49	17724

Pro porovnání jednotlivých skupin byly **zavedeny** ortogonální kontrasty vycházející ze stanovených hypotéz, že děti s oběma rodiči získávají více rad od rodičů, než ostatní a také, že děti s jedním rodičem získávají více rad než děti ve skupině - jiný typ rodiny.

Obě hypotézy byly potvrzeny a to na základě výsledků $t(17721) = -2,14$, $p < 0,05$, $r = 0,02$ pro první hypotézu a $t(17721) = 4,27$, $p < 0,01$, $r = 0,001$ pro druhou hypotézu.

Dále byla provedena faktoriální ANOVA zkoumající, zda se liší množství rad rodičů udělené dětem ohledně bezpečného používání internetu mezi dětmi z různých typů rodin a zda se tyto rady liší podle pohlaví. Analýza byla opět provedena v programu SPSS.

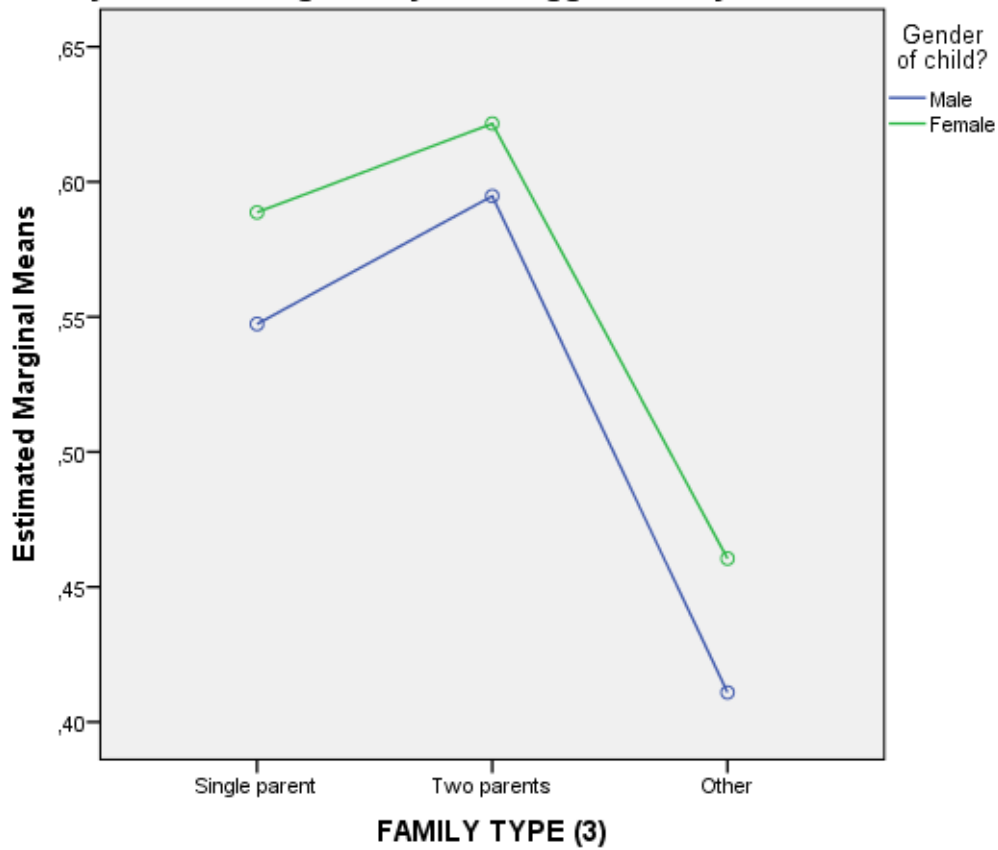
Výsledky faktoriální ANOVY vykazují signifikantní efekt typu rodiny na množství rad rodičů udělené dětem $F(2, 17718) = 18,361$, $p < 0,01$, $\eta^2 = 0,002$. Efekt genderu na rady rodičů byl nesignifikantní $F(1, 17718) = 2,05$, $p = 0,15$, $\eta^2 = 0,0001$. Ani interakční efekt **mezi typem rodiny a genderu na rady rodičů** nebyl signifikantní $F(2, 17718) = 0,36$, $p = 0,7$, $\eta^2 = 0,00005$. Toto zjištění naznačuje, že vliv typu rodiny na dívky a chlapce se neliší (viz. Graf 1). Konkrétně se dívky s oběma rodiči ($M=0,62$, $SD=0,49$) nelišily od chlapců s oběma rodiči ($M=0,59$, $SD=0,49$) v radách rodičů; odlišnost nebyla nalezena ani mezi dívkami s jedním rodičem ($M=0,59$, $SD=0,49$) a chlapci s jedním rodičem ($M=0,55$, $SD=0,49$); totéž platilo pro děti žijící v jiném typu rodin, kde se dívky ($M=0,46$, $SD=0,5$) nelišily od chlapců ($M=0,41$, $SD=0,49$) v rodičovských radách týkající se bezpečného užívání internetu.

Předpoklady pro užití faktoriální ANOVY byly splněny, i když Leveneův test opět vyšel signifikantní ($s_{\max}^2/s_{\min}^2 = 1,07$, což je menší než 3).

	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Partial Eta Squared
Corrected model	12,82	5	2,57	10,7	0,00	0,00
Intercept	368,74	1	368,74	1537,92	0,00	0,08
Pohlaví dítěte	0,49	1	0,49	2,05	0,15	0,00
Typ rodiny	8,81	2	4,4	18,36	0,00	0,00
Pohlaví * Rodina	0,17	2	0,9	0,36	0,7	0,00
Error	4248,14	17718	0,24			
Total	10598	17724				
Corrected total	4260,97	17723				

Graf 1 Graf interakce faktorů

Estimated Marginal Means of Has your parent/either of your parents ever done any of these things with you?: Suggested ways to use the internet safely

U faktoriální anovy už vám došly síly. Soustředte se na dobrou interpretaci – hlavních efektů i interakcí. Signifikance nás moc nezajímá.

SJ